

Handläggare

Kundtjänst
0500-49 36 30
info@miljoskaraborg.se

Uppföljning av utsläpp av bristfälligt renat avloppsvatten – förbud

Beslutet gäller:

Fastighetsbeteckning: Luttra 11:3, Falköpings kommun
Anslutna adresser: Luttra munkagården 2
Besöksadress: Luttra munkagården 2
Fastighetsägare: _____
Personnr: _____
Fastighetsägare: _____
Personnr: _____

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förbjuda , _____ med
personnummer _____ och _____ med personnummer:
_____, att från och med den 1 juni 2026, släppa ut avloppsvatten från
vattentoalett och bad, disk och tvätt (bdt) som inte har genomgått av nämnden
godkänd rening, på fastigheten Luttra 11:3, med adressen Luttra munkagården 2.

Beslutet gäller tills du har kopplat bort den befintliga avloppsanläggningen och
istället ordnat med en av nämnden godtagbar reningslösning. Du kan också välja
att upphöra med utsläppet.

Beslut om avgift

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar också att ni tillsammans, _____ och
_____ ska betala en avgift till oss på 4336 för vår handläggning av detta
ärende.

Vi skickar en faktura separat, sista betalningsdag och hur betalning ska ske framgår av fakturan.

Hur man överklagar

Du har rätt att överklaga förbudet och avgiften. Läs mer om hur du gör i den bifogade överklagningshänvisningen.

Redogörelse för ärendet

Miljösamverkan Östra Skaraborg besökte i september 2018 er fastighet Luttra 11:3 och gjorde en inspektion av avloppet. Då kunde vi konstatera att:

- Din slamavskiljare kunde inte inspekteras eftersom den bräddats så att varken mellanväggar eller utlopp var synliga.
- Vi kunde inte hitta något efterföljande godkänt reningssteg. På plats uppger ni att vattnet leds vidare till stenkista efter den överfulla brunnen.
- Den utpekade ytan för stenkista ligger på cirka 20 meters avstånd från vattentäkten på fastigheten.

Efter inspektionen skickade vi dig ett meddelande där vi beskrev bristerna hos din nuvarande avloppsanläggning. Vi informerade också om att du då hade möjlighet att vidta åtgärder och om att det först krävs en ansökan om tillstånd för att anlägga en avloppsanläggning. Vi gav dig möjligheter att komma med synpunkter på meddelandet. Du hörde inte av dig.

Därefter har du ansökt om och fått tillstånd från oss att få bygga en ny avloppsanläggning. Vi har sedan inte fått in någon information om att åtgärderna är vidtagna. Ett sådant tillstånd är giltigt i fem år, förutsatt att man har påbörjat anläggningsarbetet inom två år från utfärdandet. Du fick ditt tillstånd i maj 2019 och det har nu upphört att vara giltigt. Du kan inte längre utnyttja det.

Vi har följt upp om åtgärder vidtagits angående din bristfälliga avloppsanläggning. Vi har inte fått in några uppgifter om att avloppet åtgärdats. Du har inte inkommit med någon ny ansökan om att bygga en ny avloppsanläggning eller information om att utsläppet upphört.

Handläggningen av det här ärendet om uppföljning efter planerad kontroll av avloppsanläggning tog 3 timmar och 30 minuter.

Du har fått möjlighet att yttra dig över de uppgifter som har legat till grund för detta beslut. Något yttrande har inte kommit in till Miljösamverkan östra Skaraborg.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser om förbud

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken. Enligt 26 kap. 9 § i miljöbalken får miljönämnden meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken efterlevs.

Miljönämnden har också gjort en avvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken att åtgärden är rimlig i förhållande till miljönyttan (skälighetsregeln).

Mer information om regelverket kring enskilda avlopp finns i bilagan ”Information om regler”.

Tillämpade bestämmelser om avgift

Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgift för myndigheters kostnader för bland annat provning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt för provning och tillsyn med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde.

Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Sådana föreskrifter är taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område som har fastställts av kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. I dessa taxor finns följande bestämmelse:

Avgift tas ut i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift), dock minst en halv timme (6 § p. 3).

Information om avgifter för miljötillsyn hittar du på Miljösamverkans webbplats, www.miljoskaraborg.se, följ genvägen Taxor och avgifter.

Miljönämndens bedömning

Miljönämnden bedömer att din avloppsanläggning inte uppfyller miljöbalkens krav på rening enligt 9 kap. 7 § i miljöbalken. Miljönämnden bedömer också att ett fortsatt utsläpp skulle innebära en uppenbar risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt 2 kap. 3 § i miljöbalken är det den som står för utsläppet som ska se till att utsläppet upphör. Som fastighetsägare är du därmed ansvarig för att inte släppa ut otillräckligt renat avloppsvatten från din fastighet. Vi bedömer att du har möjlighet (faktisk och rättlig rådighet) att följa detta förbud.

Miljönämnden har också gjort en avvägning enligt 2 kap. 7 § miljöbalken att åtgärden är rimlig i förhållande till miljönyttan.

Mer information om regelverket kring enskilda avlopp finns i bilagan ”Information om regler”.

Dokumentation

Din befintliga anläggning saknar giltigt tillstånd enligt miljöbalken, både för anläggandet och för driften.

För att få släppa ut avloppsvatten krävs det att det leds till en av nämnden idag godtagbar reningsanläggning.

Slamavskiljare

I en fungerande slamavskiljare samlas det mesta av slammet upp, men ca 90 % av näringsämnena kväve och fosfor passerar den, liksom en stor del av smittämnen, eftersom det är löst i vattnet. Den brunn som på plats beskrivs vara slamavskiljaren går inte att inspektera. Brunnen är så fylld med slam att det inte går att se om det finns en skiljevägg, ett t-rör eller ens ett utlopp. Det är oklart om brunnen är en slamavskiljare. Dessutom räcker det inte med att bara ha en slamavskiljare för att uppfylla dagens krav på rening av avloppsvatten. I ert fall har ni inte ett godkänt efterföljande reningssteg utan enbart en stenkista.

Risker med stenkista

I en stenkista sker ingen rening, utan det är bara en konstruktion som är till för att bli kvitt avloppsvattnet utan att det rinner ut på markytan. Orenat avloppsvatten som släpps ut i mark leder till förorening av grundvattnet och risk för förorening av omgivande vattentäkter. Det förorenade grundvattnet rör sig genom marken och kommer sedan upp ovan markytan i topografiska lågområden, där sjöar och vattendrag finns. Därmed ökar utsläppet också risken för övergödning i sjöar och vattendrag. Det leder till syrebrist, algbloomning och igenväxning.

Avstånd till vattentäkt

Avståndet mellan närmsta vattentäkt och din stenkista uppskattas utifrån beskrivning på plats vara cirka 20 meter, uppmätt i vårt kartsystem. Avståndet mellan en utsläppspunkt av renat avloppsvatten och en vattentäkt bör motsvara grundvattnets transportsträcka under minst två till tre månader vid maximalt vattenuttag. Ett riktvärde för detta är 50 meter. I ert fall leds orenat avloppsvatten via stenkista till mark och grundvatten.

Förbud är motiverat

Mark- och miljööverdomstolen har i dom den 15 april 2021 i mål nr M 4447-20 bedömt att det inte var proportionerligt att förbjuda utsläpp av avloppsvatten till en avloppsanläggning med en infiltration från 1986 som betjänade en fritidsbostad, där infiltrationen hade vissa mindre brister.

Miljönämnden bedömer att avsaknad av slamavskiljare med fullgod funktion och bortledning av vatten till stenkista, där ingen rening alls sker, är mer allvarliga brister. Jämfört med Mark- och miljööverdomstolens dom är det i detta fall dessutom fråga om ett permanent hushåll. Miljönämnden bedömer därför att det finns anledning att kräva att utsläpp av avloppsvatten till anläggningen upphör.

Avgift

Avgiften för vår handläggning av ditt ärende om uppföljning efter planerad kontroll av avloppsanläggning är 4336 kronor eftersom handläggningen har tagit 3 timmar och 30 minuter. Timavgiften år 2025 är 1 239 kronor.

Fortsatt handläggning

Som fastighetsägare är du ansvarig för att ha en godtagbar avloppsanläggning. Om du inte har åtgärdat avloppsanläggningen eller om utsläppet inte har upphört när förbudet träder i kraft kan nämnden besluta om vitesföreläggande.

Hur ska du göra för att undvika att förbudet träder i kraft?

Om du fortsättningsvis ska kunna släppa ut avloppsvatten från wc, samt bad-, disk- och tvätt (bdt) på fastigheten måste den befintliga avloppsanläggningen tas ur bruk. Istället ska du använda en ny avloppsanläggning som har byggts enligt ett tillstånd från Miljönämnden östra Skaraborg.

När ett enskilt avlopp för wc ska anläggas eller byggas om krävs tillstånd från miljönämnden. På vår webbplats www.miljoskaraborg.se finns en e-tjänst för ansökan. Kontakta gärna vår kundtjänst 0500-49 36 30 om du har frågor kring tillståndsansökan eller behöver en pappersblankett. Bra information om avloppslösningar finns på webbplatsen www.avloppsguiden.se. Information om gräventreprenörer finns på vår webbplats och på Avloppsguiden.

Kontakta Miljösamverkan östra Skaraborg i god tid innan du vidtar några åtgärder. Det tar tid för oss att handlägga din ansökan och många entreprenörer måste bokas långt i förväg. **OBS!** För att avloppsanläggningen ska räknas som färdigställd måste vi också ha fått in ett intyg från dig, där den som har grävt intygar att anläggningen har färdigställts enligt tillståndet. Du bör därför snarast börja planera för en ny avloppslösning för wc och bdt.

Du kan också välja en alternativ lösning, med till exempel torrtoa och/eller latrinhämtning, samt en separat bdt-anläggning. Innan du anlägger en bdt-anläggning måste du anmäla det till oss. Tänk på att även en anmälan kan ta tid att handlägga och att vi i vissa fall behöver få in ett intyg om att anläggningen är färdigställd.

Du kan också välja att inte använda ditt avlopp mera. Du måste då skicka in dokumentation som visar att både wc- och bdt-avlopp är bortkopplade och att det inte längre sker något utsläpp.

MILJÖNÄMNDEN ÖSTRA SKARABORG

Avdelningschef

Bilagor

Mottagningskvitto

Överklagningshänvisning

Information om regler

Så här överklagar du beslut från Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden östra Skaraborgs beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Miljönämnden östra Skaraborg. Miljönämndens e-postadress är info@miljoskaraborg.se. Skickar du med vanlig post är adressen Miljönämnden östra Skaraborg, 541 83 Skövde.

Överklagandet ska ha kommit in till miljönämnden inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, exempelvis en kommunal nämnd, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta nämnden.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar miljönämnden överklagandet och handlingarna till länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt och innehålla:

- ditt namn, din postadress, ditt telefonnummer och eventuell e-postadress
- vilket beslut du överklagar, ange beslutsdatum och ärendets diarienummer
- hur du anser att miljönämndens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Frågor?

Behöver du mer information om hur du överklagar kan du läsa på Miljösamverkan östra Skaraborgs webbplats, www.miljoskaraborg.se. Du kan också ringa vår kundtjänst 0500-49 36 30.

INFORMATION OM REGLER

Miljöbalken

Utsläpp av avloppsvatten är enligt 9 kap. 1 § i miljöbalken (1998: 808) att anse som miljöfarlig verksamhet. För alla miljöfarliga verksamheter gäller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. i miljöbalken.

I 2 kap. 1 § i miljöbalken anges att verksamhetsutövare är skyldiga att visa att de allmänna hänsynsreglerna i det andra kapitlet efterlevs (omvänd bevisbörda).

2 kap. 3 § i miljöbalken anger att den som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska iaktta de skyddsåtgärder som behövs för att motverka skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön (försiktighetsprincipen).

Enligt 2 kap. 7 § i miljöbalken ska kostnaderna för skyddsåtgärderna vägas mot den miljönytta de gör (skälighetsregeln).

I 9 kap. 7 § miljöbalken sägs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att det inte uppkommer någon olägenhet för människors hälsa eller miljön. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar anläggas.

Miljönämnden får enligt 26 kap. 9 § i miljöbalken meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken efterlevs.

Enligt 26 kap. 14 § i miljöbalken får miljönämnden förena förelägganden och förbud med vite.

Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Enligt 12 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är det förbjudet att i vattenområde släppa ut avloppsvatten från vattentoalett om avloppsvattnet inte genomgått längre gående rening än slamavskiljning. Men det gäller inte om det är uppenbart att utsläppet kan göras utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Allmänna råd och handbok

Utförlig information om lagstiftningen för små avlopp finns i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) samt Naturvårdsverkets handbok *Små avloppsanläggningar*.